Alphen aan den Rijn

Fractie SP
t.a.v. de heer J. van de Kolk

Stadhuisplein 1
Postbus 13
2400 AA Alphen aan den Rijn
Telefoon: 14 0172
E-mail: gemeente@alphenaandenrijn.nl
Website: www.alphenaandenrijn.nl

Zaaknummer
3870276

Datum
28 september 2026

Contactpersoon
O. Hoogerdijk

Team Regie en Innovatie

Onderwerp
Artikel 40 vragen inzake vertraging fietsbrug over het Aarkanaal

Geachte heer Van de Kolk,

U stelde namens de SP vragen over de vertraging van de fietsbrug over het Aarkanaal. Omdat dit een complex dossier is, waar ontwikkelingen elkaar snel opvolgen, heeft u langer op een reactie moeten wachten. Dank voor uw begrip voor de late beantwoording van deze vragen.

Hierbij treft u de beantwoording aan.

1. **Technische oorzaken vertraging**
   Kunt u gedetailleerd toelichten welke technische problemen ten grondslag liggen aan het opnieuw uitstellen van de realisatie van de fietsbrug?
   De problemen die werden geconstateerd, hadden onder meer te maken met de constructieve veiligheid van de Raadsbrug.

   - **Wanneer zijn deze problemen voor het eerst gesignaleerd?** In februari van dit jaar hebben externe specialisten voor de gemeente een ontwerpwijziging van de brug integraal getoetst. De uitkomsten van deze toets waren voor het ambtelijk projectteam onvoldoende en gaven aanleiding tot zorgen. Daaropvolgend is de provincie Zuid-Holland verzocht een collegiale toets uit te voeren op de beschikbare toetsresultaten en vervolgens is de aannemer hierover geïnformeerd. Daarbij is de aannemer logischerwijs in de gelegenheid gesteld hierop een reactie te geven en met aanvullende stukken te komen.

- **In hoeverre waren deze problemen voorzienbaar in eerdere fasen van het project?**
  De problemen die aan het licht kwamen hielden verband met aanpassingen die de aannemer had aangebracht in het goedgekeurde definitieve ontwerp. Deze aanpassingen waren onvoldoende verwerkt en de gevolgen ervan waren naar ons oordeel onvoldoende aangetoond. Dit werd in november 2025 pas duidelijk na de aankondiging van de opleverdatum. Op dat moment waren partijen, na diverse gesprekken, overeengekomen dat de brug op 31 mei 2026 zou worden opgeleverd.

  De gemeente vroeg de aannemer om aan te tonen dat de brug aan contracteisen en geldende normen voldeed, hetgeen een verplichting is van de aannemer in dit type contract (UAV-GC). De externe specialisten van de gemeente hadden diverse problemen geconstateerd. Een deel van deze problemen hield verband met de toetsing van de constructieve veiligheid van de brug. Alles afwegende heeft de gemeente de aannemer gesommeerd om de inhijswerkzaamheden aan de brug te staken.

  Sindsdien hebben meerdere technische overleggen plaatsgevonden tussen de gemeente en de aannemer. Hierbij waren ook, door beide partijen ingeschakelde, specialisten aanwezig. Naar aanleiding daarvan heeft de gemeente op de zorgpunten inmiddels een bevredigende reactie van de aannemer ontvangen in de vorm van aanvullende analyses, berekeningen, toelichtingen en onderbouwingen en/of aanpassing van de constructie. Dit maakt dat de zorgpunten over de constructieve veiligheid van de brug inmiddels zijn weggenomen. De gemeente heeft de schorsing van inhijswerkzaamheden daarom op 16 juli 2026 opgeheven.

  De aannemer moet het inhijsen van de brug nu inplannen en de daarvoor benodigde vergunningen aanvragen. De aannemer moet nog aantonen dat de brug aan alle contracteisen voldoet. Openstaande aandachtpunten worden uitgewerkt, maar hebben geen betrekking op de toetsing van de constructieve veiligheid van de brug.

- **Kunt u een volledig en chronologisch overzicht verstrekken van de geconstateerde technische problemen, de momenten waarop deze zijn vastgesteld en de acties die daarop zijn ondernomen?**
  Het is nu nog niet mogelijk een dergelijk overzicht te verstrekken, omdat beide partijen zich juridisch laten bijstaan en onderhavige informatie de positie van de gemeente en aannemer kan schaden.

2. **Aanvullend onderzoek**

Welk aanvullend onderzoek is momenteel nodig om tot een veilige realisatie van de fietsbrug te komen? De aannemer moest aantonen dat de brug constructief veilig is en voldoet aan de contracteisen van de gemeente voor wat betreft duurzaamheid en geldende normen. Het zijn niet zozeer aanvullende onderzoeken, als benodigde onderzoeken om aan te tonen dat de brug voldoet aan de contracteisen.

- **Wanneer is dit onderzoek gestart?** De aannemer dient een uitvoeringsontwerp aan te leveren waaruit blijkt dat de brug voldoet aan alle contractuele verplichtingen, evenals technische normen waaraan voldaan moet worden. Zoals beschreven in de beantwoording bij vraag 1, heeft intensieve technische afstemming plaatsgevonden tussen de aannemer, het ambtelijk projectteam en experts.
- **Wanneer verwacht u dat dit onderzoek is afgerond en gedeeld kan worden met de raad?** Voor de bouwvak 2026 zijn met een nieuwe externe adviseur van de aannemer en de toetsers namens de gemeente vragen over het ontwerp en de toetsingsresultaten met betrekking tot de constructieve veiligheid naar tevredenheid beantwoord. Deze activiteiten zijn in de vakantieperiode afgerond. Sindsdien wordt gewerkt aan de resterende aandachtspunten door de aannemer. Ook beschouwen we met ondersteuning de financiële en juridische consequenties. Parallel hieraan, wordt de afbouw van de brug gepland.

3. **Planning en realisatiedatum**

Wat is op dit moment de meest actuele en realistische planning voor de aanleg van de fietsbrug? Na de genoemde aanvullende berekeningen en onderbouwingen heeft de gemeente de schorsing van de inhijswerkzaamheden opgeheven. Dit betekent dat de aannemer zijn werkzaamheden binnen de contractuele kaders kan hervatten.

- **Welke onzekerheden zijn nog van invloed op deze planning?** Het inhijsen van de brugdelen hangt af van het verlenen van een herziene omgevingsvergunning en een inhijsvergunning van de provincie en daarna de realisatie. Dit hangt ook samen wanneer er toestemming wordt verleend door de weg- en vaarwegbeheerders voor het afsluiten van de rij- en vaarweg onder de toekomstige brug. Daarnaast moeten ook de overige resterende werkzaamheden door de aannemer worden uitgevoerd, zoals het afgraven en afvoeren van het gronddepot, asfalteren fietspaden, aanplanten bomen en groen en het plaatsen van een stuw aan de oostzijde.

4. **Budgettaire gevolgen**

Heeft het hernieuwde uitstel financiële consequenties voor het project? Dit is nog niet te zeggen, aangezien de aannemer en de gemeente hier verschillend naar kijken. De gemeente staat op het standpunt dat het vastgestelde budget bepalend is voor de aanleg van de brug.

- **Zo ja, wat is de omvang van de (extra) kosten die samenhangen met deze vertraging?** De aannemer is contractueel verplicht de brug binnen het vastgestelde budget te realiseren. Op dit moment ziet de gemeente geen aanleiding om hiervoor extra middelen beschikbaar te stellen. Het is mogelijk dat de aannemer bij de gemeente een claim indient voor vertragingsschade of meerwerk. Op basis van de informatie die nu beschikbaar is, ziet de gemeente geen aanleiding om op een eventuele claim vooruit te lopen. De vertraging heeft voor de gemeente wel tot extra interne kosten geleid. Deze bestaan voornamelijk uit extra ambtelijke inzet en de inzet van technische specialisten en juridische ondersteuning.
- **Hoe worden deze (extra) kosten gedekt binnen de gemeentelijke begroting?** Bij het lopende proces is nog geen zicht of de extra kosten bij de gemeente belanden; op basis van de huidige stand van zaken is er geen reden om extra budget te reserveren voor een vertragings- en/of meerwerkclaim van de aannemer.
- **Op welke wijze en op welk moment wordt de gemeenteraad betrokken bij besluitvorming over eventuele aanvullende budgetten of financiële bijstellingen?** De verwachting is dat de aannemer de werkzaamheden aan de brug afrondt. De technische gesprekken tussen de gemeente en de aannemer zijn erop gericht de brug zo spoedig mogelijk veilig en duurzaam in gebruik te kunnen nemen. Voor het vervolg zijn er twee mogelijke scenario's.

  Scenario 1: de aannemer voldoet aan de contractuele voorwaarden
  Bij de oplevering moet de aannemer aantonen dat de brug aan alle contractuele voorwaarden voldoet. Als dat het geval is, kan de brug worden opgeleverd. Daarna kan nog discussie ontstaan over eventuele meerkosten. Als daar aanleiding toe is, wordt de raad hierover geïnformeerd.

  Scenario 2: de aannemer voldoet niet aan de contractuele voorwaarden
  Als de aannemer bij de oplevering niet aan de contractuele voorwaarden voldoet, ontstaat een juridisch geschil. De gemeente zal dan bepalen welke juridische stappen nodig zijn en in hoeverre de aannemer aansprakelijk kan worden gesteld voor de geleden schade. Daarbij wordt eerst bezien of partijen tot een minnelijke oplossing kunnen komen, eventueel met behulp van een bindend adviseur. Als dat niet mogelijk blijkt, kan het geschil aan de rechter worden voorgelegd.

  Onze inzet is gericht op scenario 1: afronding en oplevering van een brug die aan de contractuele voorwaarden voldoet

5. **Cumulatieve kostenoverschrijding**

Wat is de totale budgettaire overschrijding van het project sinds de definitieve goedkeuring door de gemeenteraad?

- **Kunt u deze overschrijding specificeren per fase of oorzaak?**
  Aannemerskosten worden geacht binnen de eerder vastgestelde € 7,5 miljoen te blijven. Het is duidelijk dat er in dit proces extra ambtelijke capaciteit is besteed, maar dat is nog niet gekwantificeerd.

6. **Voorbereiding en onderzoek vooraf**

Waarom is in eerdere stadia van het project geen sluitend of voldoende diepgaand onderzoek uitgevoerd dat de huidige technische problemen had kunnen voorkomen?
Binnen de huidige contractuele afspraken is de aannemer verantwoordelijk voor het ontwerp en de uitvoering van de brug en heeft de aannemer een verplichting richting de gemeente om aan te tonen dat hij onder andere een constructief veilige brug ontwerpt en bouwt. Juridisch/contractueel is het belangrijk daarin steeds de juiste stappen te nemen als opdrachtgever. Dit begint bij het verzoeken om stukken of het melden dat de ingediende stukken van onvoldoende kwaliteit zijn. Op advies van onze bouwjurist zijn de juiste stappen op de juiste momenten genomen, zodat de gemeente juridische gesteld staat mochten geschillen met de aannemer ontstaan.

Zijn er lessen te trekken uit dit proces voor toekomstige infrastructurele projecten?
Met het type contract waarmee de markt is benaderd, wordt gekozen om de technische kennis voor zowel ontwerp als uitvoering bij de markt te leggen, waarbij de gemeente een toetsende rol heeft (vanuit de door de gemeente opgestelde kaders in het contract). Een evaluatie van deze contractvorm en hoe de opgetreden risico's hebben geleid tot deze situatie, evenals wat beter kan, zal volgen. Dit is ook een standaard onderdeel van een project van deze omvang.

7. **Aansprakelijkheid**

Wie kan verantwoordelijk of aansprakelijk worden gesteld voor het herhaaldelijke uitstel en eventuele budgetoverschrijdingen? Zoals eerder benoemd ligt de focus nu op de afbouw en oplevering van de brug. Over de afwikkeling van het contract kunnen nog geen conclusies worden getrokken.

- **Is er sprake van tekortkomingen bij externe partijen (zoals aannemers of adviseurs) of binnen de gemeentelijke organisatie zelf?** Zie het antwoord hierboven.

8. Beheersmaatregelen

Welke maatregelen neemt het college om verdere vertraging en kostenoverschrijdingen te voorkomen? De gemeente laat zich adviseren door een advocatenbureau gespecialiseerd in bouwrecht. Daarmee voorkomen we zoveel mogelijk stappen te nemen die kunnen leiden tot aansprakelijkheid voor de gemeente, maar proberen we ook tot het gewenste resultaat te komen van zo spoedig mogelijke ingebruikname van een veilige en duurzame brug.

Hoe wordt de gemeenteraad voortaan tijdig en volledig geïnformeerd over risico's en voortgang? Voor het college staat een zorgvuldige afwikkeling van het dossier voorop, evenals de uitvoering van het project binnen de contractuele afspraken die zijn gemaakt. Wij zullen uw raad tijdig informeren als nieuwe stappen zijn gezet in dit dossier.

9. Rol provincie Zuid-Holland

Is het bestuur van de Provincie Zuid-Holland op de hoogte gesteld van het opnieuw opgelopen uitstel van de fietsbrug over het Aarkanaal?

- **Wat is de reactie van de provincie op deze vertraging en de mogelijke consequenties daarvan?** De provincie is als medefinancier geïnformeerd over de zorgen die er ambtelijk waren en betrokken bij een collegiale toets zoals beschreven. Tot slot is de provincie qua vergunningen weg- en vaarwegbeheerder.

10. Gevolgen voor inwoners

Kan het college expliciet duidelijkheid geven over de vraag of de financiële gevolgen van deze vertraging (direct of indirect) zullen worden afgewenteld op de inwoners van Alphen aan den Rijn? Op dit moment is het onvoldoende duidelijk of de extra kosten bij de gemeente terecht komen, zie hiervoor ook eerdere beantwoording.
Welke garanties kan het college geven dat inwoners hiervan geen financiële nadelen zullen ondervinden? Deze vragen kan het college nog niet beantwoorden.

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en wethouders van de gemeente Alphen aan den Rijn,

de secretaris,	de burgemeester,
F. (Flora) van den Berg-Jansen	F.D. (Erik) van Heijningen